

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ!

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Οι Δήμοι και οι Γονείς
παρεμβαίνουν!

Βασικές οδηγίες για τους γονείς
και τον διαχειριστή της Παιδικής Χαράς
(Δήμοι/σχολεία)

Δυστυχώς ατυχήματα συμβαίνουν συχνά στις παιδικές χαρές. Ξεκινούν από ελαφρούς τραυματισμούς μέχρι ηλεκτροπληξίες, σοβαρούς τραυματισμούς ακόμη και θανάτους.

Πολλές παιδικές χαρές στην Ελλάδα δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ασφάλειας που έχει υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση με την οδηγία EN 1176.

Οι βασικοί λόγοι είναι οι εξής:

- ◆ Παραγωγή μεγάλου αριθμού κατασκευών από βιοτεχνίες της Ελλάδος, χωρίς την τήρηση των απαραίτητων ευρωπαϊκών προδιαγραφών
- ◆ Υιοθέτηση λανθασμένων και επικίνδυνων «προτύπων» (τραμπάλες με μεταβαλλόμενο άξονα, πολλά και βαριά καθίσματα σε κούνιες, κ.ά)
- ◆ Σχεδόν πλήρης η απουσία συντήρησης (Εικ. 1). Ακόμα και ασφαλείς κατασκευές γίνονται επικίνδυνες λόγω ελλιπούς συντήρησης (βασικό πρόβλημα παιδικών χαρών στους Δήμους)
- ◆ Διαφορία από αρκετούς Δήμους (μέχρι να σημειωθεί ατύχημα)
- ◆ Έλλειψη γνώσεων από Δήμους και Γονείς – σπάνιες διαμαρτυρίες τους προς αρμοδίους.

Ορισμένες διευκρινίσεις

- ◆ Το φυλλάδιο αυτό περιέχει βασικές απαιτήσεις ασφάλειας στη βάση της ευρωπαϊκής οδηγίας EN 1176
- ◆ Το σύνολο των προδιαγραφών είναι πολύπλοκο για τους γονείς, με μεγάλο αριθμό σημειώσεων και ερμηνειών χωρίς να έχουν τελικά καμιά πρακτική αξία για μη ειδικούς
- ◆ Οι γονείς σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να παρεμβαίνουν οι ίδιοι σε κατασκευές που κατά την άποψή τους είναι ελαττωματικές. Θα πρέπει να ειδοποιούν τους αρμοδίους προφορικά και γραπτά
- ◆ Οι κατασκευές θα πρέπει να έχουν πιστοποιητικό ευρωπαϊκών προδιαγραφών στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου.

Βασικές/γενικές αρχές για ασφαλή λειτουργία

- ◆ Ύπαρξη πιστοποιητικού προδιαγραφών
- ◆ Τακτική συντήρηση. Αυτό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα των παιδικών χαρών στην Ελλάδα. Θα πρέπει να τηρείται και ειδικό πρωτόκολλο συντήρησης στους Δήμους/Σχολεία

Εικ. 1: Ξύλινες κατασκευές απαιτούν καλή συντήρηση

Εικ. 2: Επικίνδυνη διάταξη

- ◆ Κατάλληλο έδαφος, ανάλογο με το ύψος του παιχνιδιού για περιπτώσεις πιθανών πτώσεων
- ◆ Κατάλληλη τοποθέτηση των παιχνιδιών σε επαρκή χώρο ώστε να αποφεύγεται η διασταυρούμενη πορεία των παιδιών (Εικ. 2)
- ◆ Να μην υπάρχουν προεξέχοντα τμήματα όπως βίδες ή εγκοπές ώστε να αποφεύγεται η εμπλοκή κορδονιών ή κασκόλ και η δημιουργία πολύ επικίνδυνων καταστάσεων. Τα κορδόνια πρέπει να αφαιρούνται από τα παιδικά ρούχα.
- ◆ Αποκατάσταση φθορών που μπορούν να οδηγήσουν σε τραυματισμούς από ξύλινες ακίδες (οι ξύλινες κατασκευές απαιτούν συστηματική συντήρηση, ιδιαίτερα σε παιδικές χαρές που βρίσκονται κοντά σε θάλασσα) ή στις επιφάνειες ολίσθησης (τσουλήθρες).

Ειδική Γηροφόρηση

(αφορά: έδαφος, περιστρεφόμενες κατασκευές, κούνιες, τραμπάλες, ροτόντες, παιχνίδια ολίσθησης, σύνθετες κατασκευές)

Έδαφος

Το έδαφος παίζει αποφασιστικό ρόλο στην αποφυγή τραυματισμών πτώσεων από ύψος. Το είδος του υλικού απορρόφησης της ενέργειας πτώσης εξαρτάται από το ύψος πτώσης. Σημασία επίσης παίζει η έκταση ζώνης πτώσης, που είναι ανάλογη του ύψους (βλ. Ειδικές οδηγίες - Σχέδιο 1). Για πρακτικούς λόγους η έκταση της επιφάνειας του υλικού γενικεύεται σε αρκετές δημοσιεύσεις στο άνω του 1,5 μ. (1.500 mm) περίξ της κατασκευής (Εικ. 3)

ΠΡΟΣΟΧΗ στις στηρίξεις κατασκευών με τσιμέντο· δεν πρέπει να προεξέχουν του εδάφους (Εικ. 4). Τουλάχιστον 20 cm χώματος ή χαλικιού πρέπει να καλύπτουν αυτές τις στηρίξεις. Το έδαφος δεν θα πρέπει να έχει προεξέχοντα στοιχεία π.χ. υπολείμματα μεταλλικών στύλων. Κινδυνεύουν παιδιά και ενήλικες. Ο χώρος θα πρέπει να είναι ασφαλής και για τους ενήλικες.

Κούνιες

- ◆ Δεν επιτρέπονται άνω των 2 καθισμάτων σε οριζόντια δοκό χωρίς ενδιάμεσα κάθετα στηρίγματα (σύνηθες «αμάρτημα») (Εικ. 5)
- ◆ Τα καθίσματα πρέπει να είναι ελαφρά διότι έχουν καταγραφεί σοβαροί τραυματισμοί από πρόσκρουση αιωρούμενων καθισμάτων σε κεφάλια παιδιών (Εικ. 5)
- ◆ Δεν επιτρέπονται καθίσματα διαφορετικών ηλικιών στην ίδια κατασκευή
- ◆ Οι αναρτήσεις στη δοκό πρέπει να λιπαίνονται και όχι να βάνονται με λαδομπογιά (Εικ. 6)
- ◆ Οι γάντζοι ανάρτησης πρέπει να είναι κλεισμένοι (Εικ. 6)

Εικ. 3: Καλό έδαφος

Εικ. 4: Στηρίξη με τσιμέντο απαγορεύεται να προεξέχει

Εικ. 5: Όχι άνω των 2 καθισμάτων ανα κατασκευή. Πολύ βαριά καθίσματα

- ◆ Οι αλυσίδες ανάρτησης, στην περιοχή του παιδιού πρέπει να έχουν κάλυψη από ελαστικό σωλήνα. Έχουν παρατηρηθεί πολλά κατάγματα δακτύλων από εμπλοκή σε αλυσίδα (βλ. Ειδικές οδηγίες - Σχέδιο 2)
- ◆ Τις απαραίτητες αποστάσεις σε κούνιες περιέχει η ενότητα Ειδικές οδηγίες.

Τραμπάλες

- ◆ Δεν επιτρέπεται κινητός άξονας (Εικ. 7). Δυστυχώς όμως έτσι είναι κατασκευασμένες οι περισσότερες τραμπάλες στην Ελλάδα
- ◆ Δεν επιτρέπεται η σιδερένια ράβδος κάτω από το κάθισμα (Εικ. 7, 8). Προξενεί πολλούς σοβαρούς τραυματισμούς.
- ◆ Πρέπει να διαθέτουν λαβές συγκράτησης

ΠΡΟΣΟΧΗ στη σύνθλιψη δακτύλων σε τμήματα κατασκευής κοντά στον άξονα περιστροφής.

Περιστρεφόμενες κατασκευές

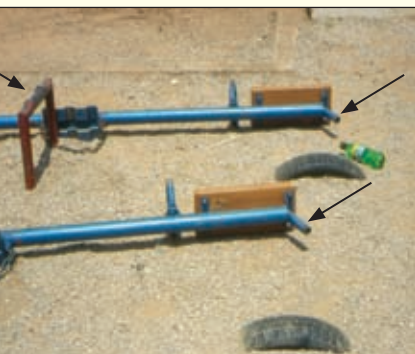
- ◆ Καλύτερες είναι οι κατασκευές με ομοιογενή πλατφόρμα περιστροφής (Εικ. 2)
- ◆ Δεν πρέπει να υπάρχει δυνατότητα εμπλοκής δακτύλων στον άξονα

ΠΡΟΣΟΧΗ στο ύψος από το έδαφος λόγω φθοράς του εδάφους από τη χρήση.

Επιφάνειες ολίσθησης (τσουλήθρες)

- ◆ Γωνία σκάλας και ολίσθησης μικρότερη των 40° μπορεί να μην οδηγεί σε ολίσθηση. Τα παιδιά σηκώνονται και κατεβαίνουν όρθια την επιφάνεια με πολλές πιθανότητες πτώσεων
- ◆ Στρογγυλοποίηση γωνιών και αιχμών για προστασία των παιδιών που διέρχονται κάτω από τη σκάλα
- ◆ Ύπαρξη κουपाστικής ύψους άνω των 60 cm στην πλατφόρμα έναρξης ολίσθησης
- ◆ Εάν η επιφάνεια ολίσθησης είναι μεταλλική, το καλοκαίρι υπάρχει κίνδυνος εγκαυμάτων
- ◆ Πλαστικές επιφάνειες ολίσθησης φθείρονται γρήγορα και δημιουργούν επικίνδυνες οπές (Εικ. 9)
- ◆ Προσοχή χρειάζονται και οι ενώσεις διαφορετικών υλικών π.χ. πλαστικού με μέταλλο. Ευκολότερη χαλάρωση της ένωσης λόγω του διαφορετικού συντελεστή ελαστικότητας.

Εικ. 7: Τραμπάλες με μετακινούμενο άξονα είναι επικίνδυνες

Εικ. 8: Όχι σιδερένια «προστασία» ποδιών (βλ. και Εικ. 7)

Εικ. 10: Χωρίς σχόλια

Εικ. 6: Ανύψωση λήπανα (ελατόγραμμα απαγορεύεται) - ανοικτοί γάντζοι ανάρτησης (επικίνδυνο)

Εικ. 9: Επικίνδυνη φθορά (οπές), έλλειψη συντήρησης - παρακολούθησης

Εικ. 11: Σπασμένη ανάρτηση πόρτας λόγω μη απαραίτητης βαριάς κατασκευής της

Κατασκευές αναρρίχησης ή αιώρησης

- ◆ Απαιτείται καλό έδαφος απορρόφησης ενέργειας για αποφυγή σοβαρών τραυματισμών από πτώση (βλ. Ειδικές οδηγίες - Σχέδιο 1)
- ◆ Πολύ καλή συντήρηση ανάρτησης σχοινίων. Σε καμία τέτοια κατασκευή στην Ελλάδα δεν συναντήσαμε καλή συντήρηση (Εικ. 10).

Φράκτης – τροχαία διασφάλιση

- ◆ Είναι απαραίτητη μια καλή περίφραξη με ασφαλή είσοδο, ώστε να προφυλάσσει τα παιδιά από την τροχαία κίνηση.
- ◆ Η περιοχή πρέπει να σημειωθεί με πινακίδες του ΚΟΚ (πινακίδες ΚΟΚ 1999: Κ16, Ρ32 (για 30 καω))
- ◆ Ο φράκτης δεν πρέπει να έχει προεξέχοντα σύρματα και στοιχεία με αιχμές.

Ηλεκτρικό σύστημα – φωτισμός

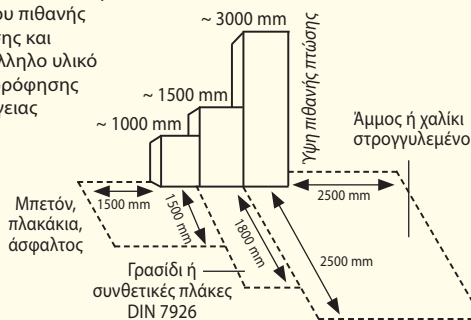
- ◆ Η μόνη απαραίτητη ηλεκτρική εγκατάσταση είναι ο καλός φωτισμός, ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες, για παρατεταμένη παραμονή στον χώρο (και μετά την 21.00') λόγω υψηλών θερμοκρασιών
- ◆ Δυστυχώς έχουν συμβεί θανατηφόρες ηλεκτροπληξίες παιδιών σε παιδικές χαρές λόγω ελλειψμάτων ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.

Παιδιά με ειδικές ανάγκες

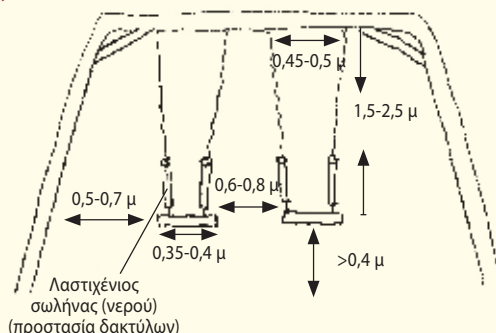
Εκτός μιας σχολικής παιδικής χαράς για παιδιά με προβλήματα όρασης, που βρίσκεται στην Καλλιθέα στην Αθήνα, δεν εντοπίσαμε πουθενά αλλού παιδική χαρά με ειδικές ρυθμίσεις για ΑμεΑ. Πιστεύουμε ότι, με κάποιους περιορισμούς και με τη βοήθεια των γονέων, και τα παιδιά ΑμεΑ μπορούν να παίζουν σε κλασικές παιδικές χαρές, τουλάχιστον σε ορισμένα παιχνίδια, ανάλογα με τον βαθμό αναπηρίας και ωριμότητας.

Ειδικές οδηγίες (Απο βιβλιογραφία 1, 2)

Σχέδιο 1: Έκταση πεδίου πιθανής πτώσης και κατάλληλο υλικό απορρόφησης ενέργειας

Σχέδιο 2: Αποστάσεις σε κούνιες

Βάση πληροφόρησης:

- 1 Agde G. Beltzig G., Richter J., Settelmeier D.: Spielgeräte. Sicherheit auf Europas Spielplätzen (zu DIN EN 1176). Beuth Verlag, Berlin 2001.
- 2 Agde G. Beltzig G., Nagel A., Richter J., Sicherheit auf Kinderspielflächen. Bauverlag, Wiesbaden 1996.
- 3 Πρωτόκολλα ελέγχου 200 παιδικών χαρών στην Ελλάδα, 2000-2013.
- 4 Ι. Στ. Παπαδόπουλος: περισσότερη ασφάλεια στις παιδικές χαρές. Έκδοση Δήμου Κορυδαλλού, Αθήνα 2000.

Λούνα Παρκ - Βασικές οδηγίες για γονείς

Οι υπεύθυνοι των Λούνα Παρκ οφείλουν (εαν τους ζητηθούν) να επιδεικνύουν στους γονείς:

- ◆ Άδεια Υπουργείου Βιομηχανίας
- ◆ Άδεια οικείου Δήμου.

Σημεία που δείχνουν ακαταλληλότητα και μπορούν να εντοπίσουν και οι γονείς:

- ◆ Καλώδια και φics/πρίζες ηλεκτρικού ρεύματος στο έδαφος (Εικ. 12)
- ◆ Καλώδια στερεωμένα σε στύλους και «μπαλωμένα» με μονωτικές ταινίες
- ◆ Βαριές κατασκευές που πατάνε σε πολλά σημεία σε «τακάκια» (Εικ. 13)
- ◆ Μη παρουσία υπαλλήλων σε κάθε παιχνίδι με κράνος και γιλέκο ασφαλείας
- ◆ Μη διασφάλιση των παιδιών από τροχαία ατυχήματα (Εικ. 14)
- ◆ Μη διασφάλιση, με κάγκελα, του χώρου αιώρησης παιχνιδιών (Εικ. 15).

**Απαραίτητη είναι πάντα η επιτήρηση των παιδιών.
Τα παιδιά παίζουν με οτιδήποτε και οπουδήποτε
χωρίς να νοιάζονται για θέματα ασφαλείας.**

Αυτό το φυλλάδιο οδηγιών συντάχθηκε από την Κίνηση Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία με ιδιαίτερη επιμέλεια και ευαισθησία. Όμως οι πιθανότητες ατυχήματος είναι πολλές και δεν είναι δυνατόν να αναληφθεί ευθύνη. Το παρόν φυλλάδιο είναι εργαλείο και στέκεται στα πιο πιθανά και επικίνδυνα σημεία στην κατασκευή και λειτουργία των παιδικών χαρών. Για εκτενέστερη πληροφόρηση και πιο πολλές σχετικές λεπτομέρειες μπορείτε να απευθυνθείτε στον ΕΛΟΤ και σε σχετική βιβλιογραφία.

Η διαμόρφωση και η εκτύπωση του εντύπου είναι προσφορά των Επιστημονικών Εκδόσεων ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε.